

sygn. akt VI Gz 170/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

Sędziowie: **SO Barbara Frankowska**

SO Anna Harmata (spr).

Protokolant: **asyst. sędziego Karolina Sitek-Pelc**

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: 1. K. B., 2. S. B.

z udziałem uczestnika: E. B.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

na skutek zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w Rzeszowie z dnia 8 grudnia 2015r., sygn. akt V GCo 414/14 oraz w przedmiocie zawartego w zażaleniu wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia;

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. oddalić wniosek o wstrzymanie zaskarżonego postanowienia;

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2014r. Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie nadał prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie w dniu 6 maja 2002r., sygn. akt V GNc 2151/02, klauzulę wykonalności zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r., sygn. akt V GCo 106/14 na rzecz wierzyciela K. B., S. B. przeciwko małżonce dłużnika J. E. S.-B. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego ustawową wspólnością małżeńską (pkt. I); zasądził od małżonki dłużnika na rzecz wierzycieli solidarnie kwotę 50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt. II).

W uzasadnieniu powyższego wskazał, że w rozpoznawanej sprawie znajduje zastosowanie art. 787 § 1 kpc w brzmieniu przed wejściem w życie ustawy z dnia 27 czerwca 2004r. o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz o zmianie innych ustaw tj. przed dniem 20 stycznia 2005r. Zarządzeniem z dnia 12 września 2014r. małżonka dłużnika została wezwana do złożenia oświadczenia w przedmiocie małżeńskich stosunków majątkowych.

W odpowiedzi na powyższe uczestniczka wskazała, że 18 maja 1999r. zawarła z mężem umowę małżeńską wprowadzającą rozdzielną majątkową. Pismem

z dnia 24 listopada 2014r. uczestniczka została wezwana do przedłożenia w/w umowy do dnia 30 listopada 2014r. Powyższego nie wykonała.

Jako podstawy prawne swojego rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 787 § 1 kpc, art. 770 kpc.

Na powyższe postanowienie uczestniczka wniosła zażalenie, zaskarżając je w całości. Postanowieniu zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 230 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez jego zastosowanie, a polegające na uznaniu, iż małżonka dłużnika pomimo zobowiązania Sądu nie przedłożyła umowy małżeńskiej majątkowej do dnia 30 listopada 2014r., podczas gdy pismem z dnia 29 listopada 2014r. przesłała wraz z pismem przewodnim odpis tej umowy;
2. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 787 kpc poprzez jego zastosowanie podczas, gdy wierzyciele nie przedłożyli dokumentu wskazującego wyrażenie zgody przez uczestniczkę postępowania na zaciągnięcie zobowiązania przez małżonka, podczas gdy owej zgody nie można domniemywać, lecz należy ją wykazać;
3. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 788 § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie polegające na pominięciu okoliczności, iż wnioskodawcy jako wierzyciele – wbrew dyspozycji owego przepisu nie przedłożyli dokumentu wskazującego na cesję wierzytelności zawartej pomiędzy wierzycielem pierwotnym (...) Sp. z o. o., a wnioskodawcami, co uniemożliwia nadanie klauzuli wykonalności w myśl art. 788 kpc.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i oddalenie wniosku wierzycieli oraz o zasądzenie od wierzycieli na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji.

Ponadto skarżąca wniosła o wstrzymanie zaskarżonego postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia.

W odpowiedzi na powyższe wnioskodawcy wnieśli o oddalenie zażalenia. Podnieśli, że ciężar dowodu w postaci poinformowania wierzyciela o ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej ciąży na uczestniczce, a ona nie wykazała, że jej małżonek poinformował poprzedniego wierzyciela o zawarciu umowy wyłączającej wspólność majątkową.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy rozstrzygnąć zasadność podniesionego w zażaleniu zarzutu naruszenia art. 788 § 1 kpc, albowiem wywołuje on najdalej idące skutki dotyczące legitymacji czynnej wnioskodawców. Skarżąca zarzuciła, iż wnioskodawcy nie wykazali nabycia, w drodze cesji, wierzytelności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi Vat-cars Sp. z o. o. (...) we wniesionym wniosku zawnioskowali o dopuszczenie dowodu (dołączenie do sprawy) z akt sprawy V GNc 2151/02 oraz V GCo 106/14. Powyższe zostało przez Sąd orzekający uwzględnione. W aktach V GCo 106/14 znajduje się orzeczenie Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie z dnia 6 maja 2002r., V GNc 2151/2002 na rzecz wnioskodawców. Powyższe czyni postanowiony przez skarżącą zarzut bezzasadnym.

Przechodząc do dalszych zarzutów zażalenia należy na wstępie zaznaczyć, że w niniejszej sprawie do rozpoznania wniosku znajdował zastosowanie art. 787 kpc w brzmieniu sprzed nowelizacji, która to weszła w życie 20 stycznia 2005r. (postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 21.12.2012r., sygn. akt I Acz 866/12 k. 39). W tej mierze Sąd orzekający podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 17 września 2008r. III CZP 77/08 zgodnie z którym jeżeli zobowiązanie dłużnika pozostającego

w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej powstało przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. (...)), do postępowania o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu sprzed tej nowelizacji. (OSNC/2009/7-8/114).

Stosownie więc do w/w normy prawnej w brzmieniu sprzed nowelizacji tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, Sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi, z ograniczeniem jednak jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha małżonka dłużnika.

W postępowaniu w nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim osoba wskazana jako małżonek dłużnika może bronić się zarzutem, że nie pozostaje w związku małżeńskim z dłużnikiem oraz że wspólność ustawowa została wyłączona i majątek wspólny nie istnieje. Sąd nadając klauzulę wykonalności ogranicza się jedynie do badania tego, czy dokument, któremu ma nadać klauzulę, odpowiada warunkom formalnym tytułu egzekucyjnego.

W postępowaniu tym sąd nie może wnikać ani w treść tytułu egzekucyjnego, ani też kwestionować istnienia uprawnienia wierzyciela lub obowiązku dłużnika (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 1970 r., I PZ 31/70, LEX nr 6757; postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 października 2012 r., I ACz 1711/12, LEX nr 1223508). W przypadku gdy małżonek dłużnika powołuje się na umowne wyłączenie wspólności ustawowej Sąd bada skuteczność umowy majątkowej wobec wierzyciela. Jeżeli bowiem umowa taka okaże się względem wierzyciela nieskuteczna sąd nadaje klauzulę wykonalności tak, jakby ona w ogóle nie była zawarta tzn. z ograniczeniem odpowiedzialności drugiego z małżonków do majątku, który stosownie do przepisów o wspólności ustawowej stanowi dorobek obojga małżonków (J. Pietrzykowski, Komentarz do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Warszawa 1990r., str. 224).

W niniejszej sprawie uczestniczka została wezwana przez Sąd I instancji do złożenia oświadczenia odnośnie sytuacji małżeńskiej (k. 16). W odpowiedzi na powyższe oświadczyła, że w dniu 18 maja 1999r. zawarła z mężem umowę małżeńską wprowadzającą rozdzielną majątkową (umowę notarialną), że oboje z mężem nie zostali ubezwłasnowolnieni, nie ogłosili upadłości. Nadto oświadczyła, że zaprzecza okoliczności, jakoby związek małżeński z J. B. trwał po dzień dzisiejszy. Na potwierdzenie powyższych okoliczności nie przedłożyła żadnych dokumentów, które owe treści by potwierdziły. Przede wszystkim uczestniczka została przez Sąd wezwana – w przypadku gdy został orzeczony rozwód, separacja, lub sądownie zniesiona wspólność majątkowa - do przedłożenia oryginalnych odpisów wyroków (k. 16). Powyższego uczestniczka nie uczyniła, a zatem należy przyjąć, że przedmiotowe orzeczenia nie zapadły, zwłaszcza że wnioskodawcy załączyli do wniosku zaświadczenie Prezydenta miasta O. z dnia 11 czerwca 2014r., z którego wynika, że na podstawie danych ewidencji meldunkowej Gminy O. dłużnik J. B. jest żonaty z E. S.. Jako datę zawarcia małżeństwa wskazano 18 września 1976r. (nr aktu (...)), co jest zbieżne z danymi z przedłożonymi przez uczestniczkę, a zawartymi w akcie notarialnym z dnia 18 maja 1999r. - co do daty zawarcia związku małżeńskiego i numeru aktu stanu cywilnego. Skoro zatem uczestniczka nie przedłożyła dowodu ustania małżeństwa należało przyjąć, iż nadal w związku małżeńskim pozostaje, a jej twierdzenia o rzekomym ustaniu małżeństwa należy uznać za niewiarygodne.

Odnosząc się do zarzutu skarżącej dotyczącego naruszenia art. 230 kpc w zw. z art. 227 kpc polegającego na uznaniu, że uczestniczka nie przedłożyła umowy małżeńskiej w terminie do dnia 30 listopada 2014r., podczas gdy przesłała owy dokument do sądu za pismem z dnia 29 listopada 2014r., należy wskazać, że w istocie ze stempla pocztowego na kopercie wynika, że uczestniczka nadała przesyłkę w dniu 29 listopada 2014r (k. 28). Jednakże na dzień wydania zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy nie dysponował sporną umową. Przesyłka ta wpłynęła bowiem do sądu w dniu 3 grudnia 2014r. (k. 26), a do rąk sędziego referenta trafiła w dniu 22 grudnia 2014r. (już po wydaniu zaskarżonego orzeczenia). A zatem w dniu wydania orzeczenia Sąd przedmiotową umową nie dysponował. W świetle kolejnych argumentów to czy uczestniczka przedłożyła umowę czy nie zdaniem Sądu nie ma znaczenia, albowiem uczestniczka

zawarła umowę zniesienia wspólności majątkowej, a zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie przyjmuje się że na przeszkodzie do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika nie stoi to, że ustrój małżeńskiej wspólności majątkowej został ograniczony lub wyłączony przez małżonków w drodze umowy zawartej w formie aktu notarialnego (tak komentarz do art. 787 kpc pod red. P. Telenga, Lex 2014). W takiej sytuacji tylko otrzymanie przez wierzyciela wiadomości o zawarciu umowy majątkowej i jej rodzaju umożliwia małżonkom skuteczne powoływanie się względem wierzyciela na wyłączenie tą umową wspólności ustawowej wtedy, gdy otrzymał on taką wiadomość przed powstaniem wierzytelności. W przedmiotowej sprawie wnioskodawcy dołączyli do wniosku oświadczenie z dnia 26 czerwca 2014r. (k. 4), iż w momencie zaciągania zobowiązania nie był znany poprzedniemu wierzycielowi ustrój majątkowy małżeński dłużnika J. B. oraz, że nie zostali poinformowani o rozdzielnosci majątkowej dłużnika. Powyższym dokumentem uprawdopodobnili co najmniej swoje twierdzenia. Skoro zaś uczestniczka zakwestionowała powyższe oświadczenie winna była przedstawić na poparcie odmiennego według niej stanu faktycznego, dowód na jego poparcie bo to ona z niniejszego wywodziła skutek prawny. Powyższego jednak nie uczyniła.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie, a mając na względzie orzeczenie drugoinstancyjne oddalił również wniosek o wstrzymanie zaskarżonego postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia, w braku podstaw dla jego uwzględnienia.

Z:

1. (...)

2. (...)